

Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 54 1 Φεβρουαρίου 2001

Παγκοσμιοποιημένος φαρισαϊσμός

Ο φαρισαϊσμός του πρώτου αιώνα, **modus vivendi** για τον είκοστο πρώτο αιώνα. Τό προσωπεῖο τῆς πλαστῆς θρησκευτικότητος, πού ικανοποιῶσε τήν αὐταρέσκεια μιᾶς ὀλιγαρχίας καί παραπλανοῦσε τοὺς συνοδοιπόρους τῆς ἱστορίας, ἀναθεωρημένο καί ξανασιτισμένο, προβάλλει ὡς ἡ μοντέρνα ἐπένδυση τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐκλεπτυσμένης τεχνολογικῆς ἐξέλιξης καί τῆς καθολικῆς ἀποδεκτῆς ὁμοιόμορφης γραφῆς τῆς ἱστορίας.

Ἡ ἀ περίμενε κανεῖς τὰ φαινόμενα τῆς ἀλλοτρίωσης τοῦ προσώπου, πού ἐπισημάνθηκαν καί στιγματίστηκαν, κατὰ τὴν αὐγὴ τῆς Χριστιανικῆς ἐποχῆς, ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Σαρκαμένο Λόγο τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀποτελοῦν πιά μόνο μνημεῖα τοῦ σκοτεινοῦ παρελθόντος. Ἡ ἀνάγκη καί ἡ μέθοδος προσφυγῆς στὴν ἀπάτη, στὴν ἀπόκρυψη τῶν ἀληθινῶν χαρακτηριστῶν τῆς ὑπαρξῆς καί στὴν προβολὴ προσποιητῆς συμπεριφορᾶς νὰ μὴ συνυπάρχουν μέ τὴν πλησμονὴ τῆς παιδείας καί μέ τοὺς ὑψηλοὺς δείκτες τῆς ἐπιστημονικῆς καί τῆς τεχνολογικῆς ἀνάπτυξης.

Ὁ μὲν συμβαίνει τό ἀπροσδόκητο. Ὑστερα ἀπὸ εἴκοσι αἰώνων παιδεία καί πολιτιστικὴ τριβὴ, ὕστερα ἀπὸ τὴ γραφὴ τῆς πολύτομης ἀνθρώπινης περιπέτειας, ἡ ἐπένδυση τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου μέ τό

πλαστό προσωπεῖο τῆς φαρισαϊκῆς ὑποκρισίας κατάντησε τρόπος ζωῆς γιὰ τό σύνολο τοῦ σύγχρονου κόσμου. Καί γιὰ τοὺς πιστοὺς καί γιὰ τοὺς ἄπιστους. Καί γιὰ κείνους, πού κρατοῦν μέ δέος στά δάχτυλα καί στήν καρδιά τίς ἀνυπέρβλητες εὐαγγελικές διδαχές καί γιὰ κείνους, πού ἀναζήτησαν τά μοντέρνα σχήματα ζωῆς στίς διαπλεκόμενες ἀγορές τῶν μεταλλαγμένων ὑλικῶν καί πνευματικῶν τροφῶν.

Εἰδικότερα, ἡ εὐχέρεια τῆς ἀπεριόριστης ἐπεξεργασίας τῆς τηλεοπτικῆς εἰκόνας καί ἡ ἀνύψωση τῆς ἐπικοινωνιακῆς τεχνικῆς σέ σύγχρονο κλάδο ἐπιστήμης ἔδωσαν στὸν πειρασμό τῆς φαρισαϊκῆς ὑπόκρισης καί τῆς ἀλλοίωσης τῆς προσωπικότητος τῆ γοητεία τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ καί τῆς ἐπιτυχίας στὸν ἀνοιχτό στίβο τῶν κοινωνικῶν ἀναμετρήσεων. Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἐνταγμένοι στά σχήματα τῆς πολιτικῆς ἢ τῆς τεχνολογίας ἢ τοῦ ἐμπορίου παραιτοῦνται ἄκριτα ἀπὸ τό χρέος τῆς γνησιότητος καί τῆς ἐντιμότητος καί υἱοθετοῦν, ἐλεύθερα ἀλλὰ ἀνεύθυνα, τῇ διαλεκτικῇ τοῦ φαρισαϊσμοῦ καί τὴν προβολή, στὸ στενὸ ἢ στὸ εὐρὺ περιβάλλον τους, τῆς ἐπεξεργασμένης εἰκόνας, πού ἀποπλανάει καί αἰχμαλωτίζει.

Τὰ προϊόντα προωθοῦνται μέ τὴ μέθοδο τῆς διαφήμισης, πού τὰ ἐμφανίζει ὡς μοναδικὰ μέσα κατὰκτησης τῆς εὐμάρειας καί τῆς εὐτυχίας. Τὰ πονηρὰ τεχνάσματα καί τὰ παιχνίδια τῆς διπλωματίας περνοῦν ἀπὸ τὴ στρεβλωτικὴ τεχνικὴ τῆς σκοπιμότητος καί βγαίνουν στίς ὁθόνες μέ ἀλλοιωμένα εἰκόνα καί μέ εἰκονικὴ στήριξη. Τὰ ἰδεολογικά ὑποστηλώματα τῆς πολιτικῆς καί τοῦ μετανεωτερικοῦ παγκοσμιοποιημένου καί ἐμπορευματοποιημένου πολιτιστικοῦ σχήματος ἐμφυτεύονται στή λαϊκὴ συνείδηση φορτισμένα μέ τὴν ἀνταύγεια τῆς τελειότητος καί τῆς ἀποτελεσματικότητος. "Ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς φτάνουν στὸν ἄνθρωπο μεταλλαγμένα, μέ τὴν ἐτικέτα τοῦ ἐντυπωσιακοῦ καί τοῦ γνήσιου καί μέ τό θάνατο κρυμμένο κάτω ἀπὸ τὴ στιλβωμένη ἐπιφάνεια.

Ο φαρισαϊσμός τῶν λίγων τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, τρόπος ζωῆς γιὰ τοὺς πολλοὺς τῆς ἐποχῆς μας. Γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα. Καί ὁ ἄνθρωπος, ἡ ὑπαρξη, τό μεγάλο θῦμα. Ὁ ἀπατημένος. Καί ὁ συρμένος στὸ ἄρμα τῆς ἐκμετάλλευσης. "Ὅποιος ἀμφιβάλλει, ἅς κάνει τὸν κόπο νὰ προσεγγίσει τίς συμπεριφορές τῶν Φαρισαίων, ὅπως ἱστοροῦνται στίς σελίδες τῆς Καινῆς Διαθήκης. Καί, μετὰ, ἅς φωτογραφῇ τίς σύγχρονες συμπεριφορές σέ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τοῦ κοινωνικοῦ βίου.

«Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε»

(Λουκᾶ 18' 22)

Α'σχοληθήκαμε καί στό παρελθόν μέ τήν ἀποτύπωση τοῦ τετραήμερου ζόφου, πού ἄπλωσε στόν οὐρανό τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἡ Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου. Ἀλλά, ὅσα ντοκουμέντα καί ἄν φέρεи κανεῖς στή δημοσιότητα, δέν εἶναι ἀρκετά, γιά νά καταδείξουν τό σκοταδισμό, πού ἐπέβαλε στό Σῶμα τῶν Ἑλλήνων ποιμένων ἡ ἐγωπαθῆς προεδρεία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Ἡ Σύνοδος τῶν Ἱεραρχῶν, τό Σῶμα, πού ἔχει κάθε δικαίωμα μετοχῆς στόν ἀνεπηρέαστο, ὑπεύθυνο διάλογο καί πρωταρχικό χρέος τήν ἀδιαπραγμάτευτη χρησὶς τῆς ψήφου, σπρώχτηκε καί σφηνώθηκε στό περιθώριο. Ὑποχρεώθηκε νά ἀκούει παθητικά, δίχως τήν εὐχέρεια ἀντιλόγου. Καί νά χειροκροτεῖ μαζικά τό μονόλογο τοῦ ἀλαζόνα συνεπισκόπου. Αὐτοῦ, πού ἴσαμε χτές ἐκλιπαροῦσε, ἡλικιωμένους καί νεήλυδες συλλειτουργούς, νά τοῦ προσφέρουν τήν τίμια ψῆφο τους καί νά τόν ἀναδείξουν προκαθήμενο τῆς ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας. Καί, πού, σήμερα, δίνει ἐξετάσεις (κατά τή διατύπωση παλιοῦ Ἱεράρχη) ἐγωπαθέστατου «σατραπίσκου».

✠

Σέ τοῦτο τό ἄρθρο δέ θά καταθέσουμε προσωπικές ἐκτιμήσεις. Θά ἐμφανίσουμε καί θά ἀναλύσουμε αὐθεντικά κείμενα-ντοκουμέντα, πού κατα-

χωρήθηκαν στό ἐπίσημο ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στό περιοδικό «Ἐκκλησία». Ὅταν σηκώνουν τήν αὐλαία καί προβάλλουν-ἀκριθέστερα προδίδουν-τήν ἐνοχή τους οἱ δράστες τῆς ἐκτροπῆς καί τῆς ἀλλοτρίωσης, εἶναι περιττές οἱ προσεγγίσεις καί κριτικές ἀπό τοὺς ἀποστασιοποιημένους παρατηρητές τῶν θεωριῶν.

Μέ σημαντική καθυστέρηση, ὅπως πάντα, κυκλοφόρησε τό τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» τοῦ μηνός Ὀκτωβρίου τοῦ 2000. Στίς σελίδες του, ἀνάμεσα στά πολλά, χαμηλῆς θεολογικῆς στάθμης, κείμενα, καταχωρεῖται καί τό «Πρόγραμμα καί τά ἐπίσημα ἀνακοινωθέντα» τῆς Συνέλευσης τῆς Ἱεραρχίας, πού, ἐνῶ διατυμπανίστηκε, ὅτι θά ἀσχοληθεῖ διεξοδικά μέ ἐπείγοντα καί σοβαρότατα προβλήματα, συμπιέστηκε στά χρονικά περιθώρια τῶν τεσσάρων ἡμερῶν καί σχεδιάστηκε κατά τέτοιο τρόπο, πού νά μή παρασχεθεῖ στοὺς Συνοδικούς Συνέδρους ἡ εὐχέρεια νά ἐκφραστοῦν ἐλεύθερα καί νά διατυπώσουν ἐπιφύλαξη ἢ ἀντίρρηση στήν ἀσυγκράτητη φλυαρία τοῦ προέδρου.

Ἡ πρώτη μέρα τῆς Συνέλευσης δεσμεύτηκε καί καλύφτηκε μέ τίς τυπικές προσφωνήσεις καί μέ τή σχοινοτενῆ ἱστορική διάλεξη τοῦ Μητροπολίτη Μεσσηνίας Χρυσοστόμου, πού δέν εἶχε καμιά σχέση μέ τό Συνοδικό προβλη-

ματισμό, αλλά αποσκοπούσε αποκλειστικά και μόνο στην αιχμαλωσία του Συνοδικού χρόνου.

✱

Καί ἐρχόμαστε στή δεύτερη μέρα. Σύμφωνα μέ τό δημοσιευμένο επίσημο πρόγραμμα («Ἐκκλησία», σελ. 924) ἀπό τίς 9 τό πρωί, ἴσαμε τίς 11, στό χρονικό διάστημα τῶν δυό ὥρῶν, ἔπρεπε νά γίνουν τρία πράγματα. 1) Νά ἀναγνωσθοῦν καί νά ἐπικυρωθοῦν τά πρακτικά τῆς προηγούμενης μέρας. 2) Νά διαβάσει τήν εἰσήγησή του ὁ Μακαριώτατος κ. Χριστόδουλος. 3) Νά ἀναγνώσει καί ὁ Σεβασμιώτατος Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέος τή δική του εἰσήγηση. Αὐτά ὀρίζει τό πρόγραμμα.

Ὅμως, τό επίσημο ἀνακοινωθέν, πού δημοσιοποιεῖ τή δραστηριότητα τῆς Ἱεραρχίας κατά τή δεύτερη αὐτή μέρα τῶν ἐργασιῶν της, γράφει «ἐπὶ λέξει»:

«Γενομένης προσευχῆς καί συμφώνως πρὸς τήν Ἡμερησίαν Διάταξιν, λαβὼν τόν λόγον ὁ Μακαριώτατος, ἀνέπτυξε τήν Εἰσήγησίν του μέ θέμα "Διαπιστώσεις καί προβληματισμοί, προκύπτοντες ἐκ τῆς προσφάτου κρίσεως εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καί Πολιτείας". Ἡ ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου ἐπὶ τῆς ὥς ἄνω Εἰσηγήσεως διήρκεσε δύο ὥρας καί 30 λεπτά καί ἐκράτησεν ἀδιάπτωτον τό ἐνδιαφέρον τῶν Σεβασμιωτάτων Συνέδρων, λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῶν νοημάτων καί τῆς ἰσχύος τῶν ἐπιχειρημάτων» (Περιοδικό «Ἐκκλησία», σελ. 926).

Ἡ ἐπίσημη πληροφορία, ὅτι ἡ ἀρχιεπισκοπική εἰσήγηση κράτησε δυό ὥρες καί τριάντα λεπτά δέν εἶναι ἀσημαντη λεπτομέρεια. Σημαίνει μιὰ πλήρη ἀνατροπή τοῦ προγράμματος. Ἄν ἡ

ἀνάγνωσή της ἄρχισε, μετά τήν ἔγκριση τῶν πρακτικῶν τῆς προηγούμενης Συνεδρίας, περίπου κατά τίς 9.30, θά τέλειωσε στίς 12 μ. Ἄν, στή συνέχεια, ἔγινε ἓνα μικρό διάλειμμα, γιά νά ἀνασάνουν οἱ ἀκροατές ἀπό τό λεκτικό βομβαρδισμό καί νά διασκεδάσουν τή ζάλη τους, ἡ δεύτερη προγραμματισμένη εἰσήγηση, θά ἄρχισε κατά τίς 12.30 καί ὅπωςδήποτε θά ξεπέρασε καί τήν 1η μ.μ. ὥρα, πού σταθερά ὀρίζεται ὡς ὁ χρόνος διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνοδικῆς Συνέλευσης.

Παρατήρηση πρώτη: Μέ τά δεδομένα αὐτά, πῶς ἦταν δυνατό νά γίνεи εὐρεία συζήτηση πάνω στίς ἀπόψεις καί στίς προτάσεις τοῦ εἰσηγητῆ Ἀρχιεπισκόπου; Πόσος χρόνος μποροῦσε νά διατεθεῖ στό διάλογο καί στόν ἀντίλογο; Καί πόσο κουράγιο δέδεται οἱ καταπονημένοι ἀκροατές, νά ἀκούσουν καί ἄλλους ὁμιλητές; Μιλώντας ἐπὶ δυσῖσις ὥρες ὁ κ. Χριστόδουλος, ἐξάντλησε τήν ἀντοχή τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων καί ἔκλεισε τά στόματά τους. Τοὺς ἄφησε ἀναυδους, ὄχι ἀπό θαυμασμό, ἀλλά ἀπό δυνατό πονοκέφαλο.

Παρατήρηση δεύτερη: Τά ἀνακοινωθέντα ὅλων τῶν ἡμερῶν, μετά τήν πληροφόρηση γιά τό ὄνομα τοῦ κάθε εἰσηγητῆ καί τό θέμα, πού εἶχε ἀναλάβει νά ἀναπτύξει, καταχωροῦν τά ὀνόματα τῶν Μητροπολιτῶν, πού πήραν τό λόγο καί διατύπωσαν τή δική τους κρίση. Τό ἀνακοινωθέν, ὅμως, τῆς δευτέρας μέρας ἀποφεύγει νά σημειώσει, μετά τήν εἰσήγηση τοῦ Μακαριωτάτου, ποιοί ζήτησαν τό λόγο καί ποιές ἀπόψεις διατύπωσαν. Μόνο μετά τή δεύτερη εἰσήγηση, τοῦ Μητροπολίτη Ἱεροθέου, καταχωρεῖ πέντε ὀνομα-

τα αγορητῶν, πού, προφανῶς, μίλησαν ὕστερα ἀπὸ αὐτόν καί σχολίασαν τίς δικές του εἰσηγητικές θέσεις.

Καί ἐνῶ στήν ὁλομέλεια τῆς Συνέλευσης δέ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά κρίνει καί νά σταθμίσει τό περιεχόμενο τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς εἰσήγησης, τό ἀνακοινωθέν ἀναφέρει θριαμβικά, ὅτι: «*Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἐπεδοκίμασεν ὁμοθυμῶς τήν Εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου καί ἀπεφάσισεν ὅπως αἱ γενόμεναι ὑπ' αὐτοῦ προτάσεις διαθιβασθοῦν εἰς τήν Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον, πρὸς ἐπεξεργασίαν καί ἐφαρμογήν*» (σελ. 927).

Ὁ κοινός νοῦς προβληματίζεται: Μέ ποιό τρόπο ἐγίνε αὐτή ἡ «ὁμόθυμος ἐπιδοκιμασία»; Συζήτηση δέν πραγματοποιήθηκε. Μήπως, ἄραγε, ζητήθηκε ἀπὸ τό Σῶμα νά ἐκφράσει τήν ἐπιδοκιμασία του μέ τήν ψήφο του; Ἀλλά οὔτε καί ψηφοφορία ἀναφέρεται. Σέ ἄλλη στιγμή καί γιά ἄλλο θέμα, γράφεται ὅτι ἐγίνε ψηφοφορία, χωρίς, βέβαια, καί ἐκεῖ νά λέγεται, ἂν ἡ ψηφοφορία ἐγίνε σύμφωνα μέ τούς τύπους, πού ἐπιβάλλει ἡ ἐκκλησιαστική βαρὺτητα τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ καί ἡ σοβαρότητα τοῦ θέματος. Ἐδῶ, ὅμως, δέ σημειώνεται τίποτα. Ἀπλά, δηλώνεται, ὅτι ἡ Ἱεραρχία «*ἐπεδοκίμασεν ὁμοθυμῶς τήν Εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου*».

Παρατήρηση τρίτη: Ἄν ὑπολογίσει κανεῖς, τό ὅτι ἓνα μεγάλο μέρος τῶν Συνέδρων-ἀκροατῶν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς εἰσήγησης περπατάει στήν ἔβδομη καί στήν ὄγδοη δεκαετία τῆς ζωῆς του καί ὅτι οἱ γέροντες αὐτοί Ἱεράρχες ταλαιπωροῦνται ἀπὸ ποικίλες βιολογικές ἐνοχλήσεις, θά κρίνει πολὺ φυσική τήν ἀδυναμία τους νά παρακο-

λουθήσουν τήν ἀτέρμονη φλυαρία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τήν αὐτοπαράδοσή τους στίς ἀγκάλες τοῦ Μορφέα. Ἀλλά καί οἱ νεώτεροι θά ἔπρεπε νά κάνουν μεγάλο ἀγῶνα γιά νά κρατηθοῦν ἐπὶ 150 ὁλόκληρα λεπτά σέ ἐγρήγορη καί νά μή γείρουν τό κεφάλι τους στὸν ὦμο, κλεφτά ἢ προκλητικά, γιά νά ἀπολαύσουν τήν ὁδὸν τοῦ ὄνειρου.

Ἄν τὰ γεγονότα ἐξελίχτηκαν ἔτσι (καί, σύμφωνα μέ τίς μαρτυρίες τῶν ἰδίων τῶν πρωταγωνιστῶν ἔτσι ἐξελίχτηκαν), τότε ἡ ὁμόθυμη ἐπιδοκιμασία δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά ἡ ἀφύπνιση τῶν Συνέδρων ἀπὸ τό δίωρο ὕπνο τους καί ἡ ξαφνική κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ τους, πού καταγράφηκε ὡς ψήφος θετική καί ὡς ἀποδοχή τοῦ συνόλου τῶν εἰσηγητικῶν προτάσεων τοῦ Προέδρου καί εἰσηγητῆ.

Καί μιά τέταρτη παρατήρηση: Εἶναι ἀδιανόητο καί ἀντιδεοντολογικό καί ἄπρεπο, τό ἴδιο πρόσωπο νά εἶναι καί πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ Ὁργάνου, πού στή συγκεκριμένη περίπτωσι εἶναι ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος καί τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, πού εἶναι ἡ Ἱεραρχία καί, ταυτόχρονα νά καταλαμβάνει τό ἐπίσημο βῆμα καί νά παίζει καί τό ρόλο τοῦ εἰσηγητῆ. Ἄν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἤθελε νά περιθωριοποιήσει τοὺς ὀγδόντα Συνοδικούς καί νά ἀνεβῇ στήν ἔδρα ὡς εἰσηγητής, ἔπρεπε νά ἔχει τή στοιχειώδη εὐαισθησία νά παραχωρήσει τήν προεδρική καθέδρα σέ ἄλλο Ἱεράρχη. Ἡ ἰδιοποίηση ὅλων τῶν ἀρμοδιοτήτων καί τῶν ἐξουσιῶν, εἶναι μιά συμπεριφορά σατραπική, ἀλλὰ ὄχι Ἐπισκοπική.

Καί ἀπὸ τήν τραγική καί ἀντιεκκλησιολογική πτυχή τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς

συμπεριφορᾶς καί τῶν σχετικῶν ἐπίσημων δημοσιευμάτων, νά περάσουμε καί στή φαιδρή.

Καμμία ἀπό τίς εἰσηγήσεις τῶν ἄλλων Μητροπολιτῶν δέ συνοδεύεται ἀπό εἰδικό σχόλιο. Ἡ εἰσήγηση τοῦ κ. Χριστοδούλου ἐπιστέφεται μέ ἕνα ἐκτεταμένο «σαχλό» σχόλιο. Ζητῶ συγγνώμη ἀπό τοὺς ἀναγνώστες μου γιά τό δανεισμό ἀπό τό «ἀργκό» λεξιλόγιο τοῦ κατάλληλου χαρακτηρισμοῦ. Ἀλλά δέν μπορῶ νά βρῶ μιά ἄλλη λέξη, πού νά προσδιορίζει τήν ποιότητα τοῦ κειμένου, πού προσαρτήθηκε στό ἀνακοινωθέν, ὡς σχόλιο. Θά τό παραθέσω ὁλόκληρο. "Ὅχι γιά νά δικαιώσω τή δική μου γραφίδα. Ἀλλά γιά νά μετάσχουν καί οἱ ἀναγνώστες μου στήν ἀπορία, στόν προβληματισμό καί στή θλίψη.

Γράφεται, λοιπόν, στίς σελίδες 926 καί 927 τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία»:

«Εἰδικώτερον ὁ λόγος τοῦ Μακαριωτάτου ἦταν:

● **Λόγος ἀπολογισμοῦ καί ἀξιολογήσεως τῶν πεπραγμένων ὑπό τῆς Ἐκκλησίας, διά τό πρόβλημα τῶν ταυτοτήτων καί τόν εὐρύτερον ὀρίζοντα τῶν προσπαθειῶν τῆς Ἐκκλησίας.**

● **Λόγος ἀγωνιστικός μέ ἀναφοράν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἐκκλησίας διά τῶν λαοσυνάξεων καί διά πλήθους ἄλλων ἐνεργειῶν.**

● **Λόγος ἐκκλησιαστικός, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία ὡς Θεοῦ δρυτος Ὁργανισμός καί Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι εἰς τό ἐπίκεντρον τῶν προσπαθειῶν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ.**

● **Λόγος Χριστοκεντρικός, ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὡς Διδάσκαλος,**

Λυτρωτής καί Ζωοδότης, εἶναι τό Α καί τό Ω τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας.

● **Λόγος Ἑλληνοκεντρικός, μέ τήν ἐπανάληψιν τῆς δεδηλωμένης μετά θυσιῶν ἀγάπης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διά τήν Πατρίδα, τήν Ἑλλάδα μας.**

● **Λόγος ἐνωτικός Ἱεροῦ Κλήρου καί εὐσεβοῦς Λαοῦ εἰς τὰς ἀγωνιστικές προσπάθειας τῆς Ἐκκλησίας αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰρηνικαί.**

● **Λόγος πίστεως, ἀφοῦ μέ γνώμονα τήν ἐμπιστοσύνην εἰς τήν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, πορευόμεθα τόν δρόμον τοῦ Χριστοῦ.**

● **Λόγος ὁμολογιακός διά τήν ταυτότητα τοῦ Ἑλληνος, ἡ ὁποία εἶναι ὁ ἑλληνοχριστιανικός Πολιτισμός καί τό ἀγαθόν τῆς ἐλευθερίας.**

● **Λόγος θάρρους καί εὐτολμίας ἐναντι τῆς ἀπαιτήσεως μερικῶν διανοουμένων διά τόν χωρισμόν Ἐκκλησίας καί Πολιτείας.**

● **Λόγος ἀποδοχῆς οἰουδήποτε κόστους. Ἡ Ἐκκλησία δύναται νά ζήσῃ καί ἐν πτωχείᾳ.**

● **Λόγος Ἀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὰς ὁποίας προεχόντως αὕτη κρατεῖ, ὅσον ἰσχύει ἡ ἀτμόσφαιρα διαφωνίας καί κρίσεως.**

● **Λόγος Προγραμμάτων καί δραμάτων, πρὸς προαγωγήν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.**

Τό μακρό αὐτό ἐγκώμιο ἐπιδέχεται πολὺπλευρο σχολιασμό. Καί ἀπαιτεῖται ἡ σύναξη «ἐπὶ τό αὐτό» εἰδικῶν ἐπιστημόνων, γιά νά τό κρίνουν ἀπό τή σκοπιά τῆς εἰδικότητάς τους.

Ὅπως δὲ ποτε, ἕνας φιλόλογος, ἔστω καί νεοσύλλεκτος στή φρουρά τοῦ θησαυροφυλακίου τῆς γραμμα-

τικῆς καί τοῦ συντακτικοῦ, θά εἶχε πολλά νά πεί γιά τήν ἀσυναρτησία του.

Ἔνας Θεολόγος θά τραβοῦσε τά μαλλιά του ἀπό τήν ἀμηνχανία του νά κατανοήσει, πῶς ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπῆρξε ἐκκλησιαστικός, ὅχι ἐπειδή ἄνοιγε ὀρίζοντες στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά ἐπειδή «ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό ἐπίκεντρο τῶν προσπαθειῶν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ» καί νά ἐξηγήσει στούς περιέργους τί βρίσκεται, ἔξω ἀπό τό ἐπίκεντρο, στήν ἀκτίνα τῶν προσπαθειῶν τοῦ Κλήρου καί τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ.

Καί ἕνας ψυχολόγος θά ἦταν ἀπαραίτητος γιά νά μᾶς δώσει τό ψυχολογικό ὑπόβαθρο αὐτοῦ τοῦ μακροῦ ἐγκωμίου. Ἦταν ἄραγε ἡ ἐπιθυμία τοῦ συντάκτη νά θυμιάσει τόν προκαθήμενο, ἐπειδή γνωρίζει, ὅτι αἰσθάνεται σταθερά τήν ἀνάγκη τῶν ἐγκωμίων καί τῶν χειροκροτημάτων, ἰδιαίτερα κατά τήν περίοδο, πού τό κύρος του καί ἡ δημοτικότητα τοῦ διολισθαίνουν

ἐπικίνδυνα στόν κατήφορο; Ἦ εἶναι καί ψυχικό μπαγκράουντ τοῦ ἴδιου τοῦ συγγραφέα τῶν ἐγκωμίων, πού ἔχει γεράσει στήν τεχνική τῆς κολακείας καί ἔχει πάθει ἐπικίνδυνη σκλήρυνση, ἔτσι, πού νά μήν μπορεῖ νά γράψει μιά τίμια καί ἀκριβοδίκα κρίση;

✕

Αὐτά γράφτηκαν στό ἐπίσημο περιοδικό «Ἐκκλησία». Δέν εἶναι γραμμές, πού τίς χάραξαν ἀντίπαλοι τοῦ κ. Χριστοδούλου. Δέν εἶναι περιεχόμενο πολεμικῆς, πού σχεδιάστηκε γιά νά μειώσει τή δημοτικότητα του. Εἶναι αὐτά, πού βγῆκαν ἀπό τά κλιμάκια τοῦ ἐλεγχόμενου περιβάλλοντός του. Αὐτά, πού γράφτηκαν καί δημοσιεύτηκαν «Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ».

«Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε...» (Λουκᾶ, ιθ' 22).

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Ἄκουσες αὐτό, πού εἶπε ὁ Μακαριώτατος κατά τήν ὁμιλία του σέ Ναό τῶν Ἀθηνῶν, πού γιόρταζε; «Πολλοί ἄνθρωποι-εἶπε-εἶναι φίλοι κάποιου, ὅσο αὐτός εἶναι ἰσχυρός. Ὅταν πάψει νά εἶναι ἰσχυρός, τότε τόν ἐγκαταλείπουν».

Τί σοῦ θυμίζει αὐτό; Μήπως τήν προκλητική ἀπομάκρυνση τοῦ Χριστόδουλου ἀπό τόν μακαριστό Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο, ὅταν ὁ σεβαστός γέροντας, μετά τά ὅσα τραγικά συνέβηκαν, ἔπαψε νά εἶναι «ἰσχυρός»;

Φιλικά
Παπα-Γιώργης

Δυό δημοσιεύματα

Παρουσιάζουμε δυό εκτιμήσεις της εκκλησιαστικής επικαιρότητας, πού πέρασαν παλιότερα στον 'Αθηναϊκό Τύπο. Πρόκειται για δυό δημοσιεύματα, πού παρουσιάστηκαν, μέ διαφορά μόλις πέντε ημερών, σέ δυό αθηναϊκές εφημερίδες. 'Η μιά είναι τό ΚΑΡΦΙ τής 27ης 'Οκτωβρίου. Καί ή άλλη, ή εφημερίδα, πού στηρίζει καί διαφημίζει τόν 'Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, ό «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ», τής 1 Νοεμβρίου. Καί τά δυό δημοσιεύματα αναφέρονται στό γεγονός, πού είχε αναγγελθεί πρίν από καιρό, ότι εκπρόσωπος Τύπου τής 'Αρχιεπισκοπής 'Αθηνών αναλαμβάνει ό αρχιμανδρίτης Νικόλαος Χατζηνικολάου. Παρακολουθήστε τά δημοσιεύματα καί επιτρέψτε καί σέ μάς νά κάνουμε ένα σύντομο σχόλιο.

«'Ο κ. Χατζηνικολάου, πρόεδρος τής επιτροπής βιοηθικής τής 'Εκκλησίας, στον όποιο προτάθηκε νά αναλάβει εκπρόσωπος Τύπου, σέ συνέντευξή του δημοσιοποίησε τήν αντίθεσή του μέ τήν επικοινωνιακή πολιτική πού ακολουθεί ό 'Αρχιεπίσκοπος. "Όπως είχε γράφει τό «Καρφί», κατά τήν περίοδο ανακίνησης του ζητήματος, ό κ. Χατζηνικολάου είχε ζητήσει λιγότερη δημοσιότητα καί αλλαγή στά πρόσωπα του περιβάλλοντος του κ. Χριστόδουλου. «Δέν θέλω νά μπαίνουν τά τηλεοπτικά συνεργεία μέσα στους ναούς» είχε, κατά τίς πληροφορίες μας, ζητήσει ρητά από τόν 'Αρχιεπίσκοπο».

(Καρφί, 27 'Οκτωβρίου 2000).

«'Ο π. Νικόλαος έχει κληθεί επίσης από τό μακαριώτατο νά αναλάβει καί τά καθήκοντα του εκπροσώπου Τύπου του 'Αρχιεπισκόπου, αλλά ό νέος του διευρυμένος ρόλος θά έχει τόσο μεγάλες υποχρεώσεις, ώστε ό ίδιος είπε

στον 'Αρχιεπίσκοπο ότι δέν θά μπορέσει νά ανταποκριθεί καί στά δύο αὐτά μεγάλης εὐθύνης καί ἀπασχόλησης καθήκοντα».

('Ελεύθερος Τύπος, 1 Νοεμβρίου 2000).

Καί τώρα, τό δικό μας σχόλιο.

1. Γιατί ό δημοσιογράφος τής αρχιεπισκοπικής αὐλῆς ἔδωσε τή δική του ἑρμηνεία γιά τή ματαίωση του διορισμου του αρχιμανδρίτη Νικολάου Χατζηνικολάου πέντε μέρες μετά τό δημοσίευμα τής εφημερίδας «Καρφί». Μήπως γιά νά διασκεδάσει τίς ἐντυπώσεις, πού προκάλεσε στήν κοινή γνώμη ή πληροφορία, ότι ό αρχιμανδρίτης Χατζηνικολάου μίλησε μέ παρηρησία στον 'Αρχιεπίσκοπο καί διαμαρτυρήθηκε γιά τίς ὁσμές, πού ἐκπέμπονται από τό αρχιεπισκοπικό μέγαρο;

2. 'Αφού είχε προηγηθεί τό δημοσίευμα του «Καρφίου», γιατί ό δημοσιογράφος, πού προσπαθεi νά ἀναιρέσει τίς ἐντυπώσεις καί νά δώσει ἄλλη εἰκόνα, δέν ἀναφέρεται μέ σαφήνεια στό δημοσίευμα τής 27ης 'Οκτωβρίου καί δέν δηλώνει, ότι δέν ἀνταποκρίνεται στήν πραγματικότητα; Γιατί αὐτή ή «αἰδήμων»(;) σιωπή, γιά ἕνα δημοσίευμα, πού εὐθέως πληττεi τό κύρος του 'Αρχιεπισκόπου;

3. 'Όταν ό 'Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος καλοῦσε τόν αρχιμανδρίτη καί του ἀνέθετε τά καθήκοντα του ὑπεύθυνου Τύπου τής 'Αρχιεπισκοπῆς, δέν ἤξερε, ότι προηγουμένως του είχε ἀναθέσει καί ἄλλα καθήκοντα, ἰδιαίτερα βαρεῖα καί χρονοβόρα; Πῶς τόν φόρτωνε καί μέ ἄλλες εὐθύνες; Καί γιατί ἐκ τῶν ὑστέρων σκέφτηκε νά τόν ἀπαλλάξει από τήν ἀρμοδιότητα καί τήν εὐθύνη του ὑπευθύνου Τύπου;

4. Κατά τό διορισμό του αρχιμανδρίτη Χατζηνικολάου στή θέση του ὑπευθύνου Τύπου

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Καί η στήλη αυτή θά φιλοξενήσει αποσπάσματα από δύο έντυπια ρεπορτάζ, πού δημοσιεύθηκαν σέ δύο ἔγκριτες ἡμερήσιες ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν, σέ χρόνους πού δέν ἀφίστανται πολύ μεταξύ τους. Μεταφέρουμε τά ἀποσπάσματα αὐτά κατά λέξη, ὅπως ἀκριβῶς καταχωρίζονται στίς ἐφημερίδες αὐτές ἀπό τούς συντάκτες τους δημοσιογράφους.

Τό πρῶτο ρεπορτάζ εἶναι τῆς ἐφημερίδας «ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ» (Δ. Ρίζου) καί ἀναφέρει τά ἑξῆς:

«... Γιά πρώτη φορά στά ἐκκλησιαστικά χρονικά ἀσκήθηκε ποινική δίωξη κατά μητροπολίτη καί τῆς... οἰκονόμου του γιά ὑπεξαίρεση ἑκατομμυρίων καί καταστροφές ἐγγράφων. Τό κατόρθωμα αὐτό πέτυχε ὁ «σοφός» μητροπολίτης Κορινθίας Παντελεήμων καί στή δίωξη μαζί του τόν συντροφεύει ἡ περίφημη οἰκονόμος... Ἡ δίωξη κατά Παντελεήμονος καί κάποιες κ' ἀφορᾷ δύο κακοურγήματα. Ἡ οὐσία εἶναι ὑπεξαίρεσεις ἑκατομμυρίων καί καταστροφές διαφόρων ἐγγράφων μέ ἰδιαίτερα τεχνάσματα... Ἡ δίωξη ἦταν ἀποτέλεσμα προκαταρκτικῆς ἔρευνας, πού ἔγινε ἀπό ρεπορτάζ τοῦ δημοσιογράφου... τῆς Κορίνθου καί ἀπό μηνυτήρια ἀναφορά, πού

ἐκείνος κατέθεσε στή συνέχεια. Καί δικαιώνεται πλήρως...».

Τό δεύτερο ρεπορτάζ δημοσιεύεται στήν ἐφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ», φίλα προσκειμένη στόν Ἀρχιεπίσκοπο καί ἀναφέρεται στά συναφῆ γεγονότα, τά ὁποῖα προηγήθηκαν τῆς παραπάνω ποινικῆς διώξεως καί γιά τά ὁποῖα τό ἀρμόδιο ποινικό δικαστήριο τῆς Κορίνθου, μετά ἀπό μηνυτήρια ἀναφορά τοῦ ἐν λόγῳ Μητροπολίτη, ἀπάλλαξε ὁμοφώνως τούς δημοσιογράφους ἀπό τό ἀδίκημα τῆς συκοφαντικῆς δυσφημίσεως διὰ τοῦ Τύπου. Μεταφέρουμε λοιπόν τό σχετικό ἀπόσπασμα ἐπὶ λέξει:

«...Τή στήριξή της στό σεβ. μητροπολίτη Κορίνθου κ. Παντελεήμονα προσέφερε χθές ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος. Ἡ Δ.Ι.Σ. συζήτησε τή δήλωση πού πρό ἡμερῶν εἶχε κάνει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος στούς ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου καί τήν ἐνέκρινε, ὅπως εἶχε... Ἡ δήλωση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου εἶχε προκληθεῖ μετά τήν ἀθώωση τῶν δημοσιογράφων τῆς Κορίνθου ἀπό τή σέ βάρος τους κατηγορία γιά συκοφαντική δυσφήμιση διὰ τοῦ Τύπου ἔπειτα ἀπό μήνυση τοῦ σεβ. Κορίνθου. Ἡ ἀθώωση ἔχει προκαλέσει προσωπικό πρόβλημα στό μητροπολίτη, ὁ

τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, εἶχε ἀνακοινωθεῖ, ὅτι ἡ ἀρμοδιότητα αὐτή ἀφαιρεῖται ἀπό τόν Μητροπολίτη Θεόκλητο Κουμαριανό, ἐπειδὴ αὐτός ἔχει μεγάλες εὐθύνες ὡς Μητροπολίτης καί δέν ἔπαρκει νά βρίσκεται καί στήν Ἀθήνα καί νά ἀσκεῖ τά καθήκοντα ὑπευθύνου Τύπου. Πῶς, μετά, ξαναγύρισε ὁ Κουμαριανός στή

θέση τοῦ ὑπευθύνου Τύπου; Ἐπαφε νά ἔχει μητροπολιτικά καθήκοντα; Ἡ μήπως πάτησε πόδι καί ἀνάγκασε τόν Ἀρχιεπίσκοπο νά ὑποχωρήσει καί νά τόν ἀφήσει στήν ἴδια θέση;

Αὐτά ἀπό μᾶς. Τά ὑπόλοιπα, ἄς τά φάξουν καί ἄς τά ἀπαντήσουν οἱ ἀναγνώστες μας.

όποιος έχει ανάγκη ήθικης στηρίξεως, όπως υποστηρίχθηκε χθές στη Δ.Ι.Σ. Στην απόφασή της Συνόδου μειοψήφησε ο σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Καλλίνικος, ο οποίος θεώρησε ότι η δήλωση του 'Αρχιεπισκόπου ήταν προσωπική και δεν θα έπρεπε να την υιοθετήσει η Σύνοδος...».

Αυτά μās πληροφοροῦν τὰ δύο δημοσιεύματα. Ἐμείς δὲν θὰ πάρουμε θέση σέ ὅσα ἀποδίδονται στόν παραπάνω Μητροπολίτη. Ἡ διερεύνηση καί ἡ διάγνωση τῆς βασιμότητος ἢ μή τῶν καταγγελλομένων, κατά τό μέρος πού ἀπό τήν Εἰσαγγελική 'Αρχή ἐντοπίζονται ποινικές εὐθύνες στά δύο ἐγκαλούμενα πρόσωπα, τόν Μητροπολίτη καί τήν κυρία, εἶναι ἔργο ἀποκλειστικά τῆς δικαιοσύνης, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐκκρεμεῖ ἡ ὑπόθεση. Θὰ σταματήσουμε ὅμως σέ κάτι ἄλλο. Στήν ἀνεξήγητη στάση τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως μετά τή δικαστική αὐτή ἐξέλιξη ἀλλά καί μετά τὰ ὅσα εἶδαν τό φῶς τῆς δημοσιότητας καί διά τῶν ἐφημερίδων καί διά τῶν τηλεοπτικῶν δικτύων. Καί ἀντί τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας νά ἐπιληφθεῖ ἀμέσως, νά διατάξει ἀνακρίσεις καί νά παραπέμψει τήν ὑπόθεση στά ἀρμόδια Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια, γιά νά κριθεῖ μέ ὑπεύθυνη δικανική κρίση ἡ βασιμότητα ἢ μή τῶν ἀποδιδομένων ἀντίστοιχων ἐκκλησιαστικῶν παραπτωμάτων, οὐδέν ἀπολύτως ἔπραξε. Καί ἀντί, ἔστω, νά σιωπήσει ἀναμένοντας τήν ἐκβασή τῆς ποινικῆς διαδικασίας, ἔρχεται παρεμβαίνουσα ἡ Δ.Ι.Σ., ἀνώτατο συλλογικό διοικητικό ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας καί, ὅπως μās πληροφορεῖ τό δημοσίευμα καί ὁ ἔμπιστος τοῦ 'Αρχιεπισκόπου συντάκτης του, ἐκδηλώνει πανηγυρικά καί μέ ἐπίσημη ἀπόφασή της, τήν «ἡθική στήριξη» στό Μητροπολίτη, μάλιστα δέ μετά πρόταση τοῦ ἴδιου τοῦ 'Αρχιεπισκόπου καί μόνο μέ μία τιμητική μειοψηφία.

Οἱ διαπιστώσεις εἶναι πράγματι ἀπογοητευτικές. Καί γίνονται ἀπογοητευτικότερες,

ὅταν καθημερινά ὁ πιστός λαός, βλέπει καί ἀκούει τόν Μακαριώτατο νά γίνεται τιμητής τῶν πάντων, νά ὁμιλεῖ ἐπὶ παντός ἐπιστητοῦ καί νά φθάνει μέχρι τὰ φακελλάκια τῶν ἱατρῶν καί τῶν ὑπαλλήλων τῆς ΕΥΔΑΠ καί μάλιστα νά βροντοφωνεῖ σέ κάποια στιγμή ἐξάρσεως: «Μά εἶναι κράτος αὐτό;» (βλ. ὁμιλία σέ ἄγιο Ἀντώνιο Βριλησίων). Ἀντιπαράθετοντας ὅμως κανείς τίς παραπάνω ἐνέργειες τῶν δύο ταχυτήτων, μέ τίς ὁποῖες κινεῖται ὁ ἐκκλησιαστικός διοικητικός σχηματισμός, διερωτᾶται ἂν τό παραπάνω ἐρώτημα τοῦ Μακαριωτάτου θὰ ἔπρεπε νά ἀντικατασταθεῖ, ἢ τουλάχιστον νά συμπληρωθεῖ, μέ τή φράση: «Μά εἶναι κατάσταση αὐτή τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως;».

Τήν «ἡθική στήριξη» λοιπόν πρόσφερε μέ ἀπόφασή της ἡ Δ.Ι.Σ. στόν ἐν λόγῳ Μητροπολίτη μετά τίς παραπάνω δικαστικές διαπιστώσεις. Ἐνῶ ἀπό τό ἄλλο μέρος γιά τό μεγάλο ἔγκλημα, πού διαπράχθηκε σέ βάρος ἀρχικά τῶν δώδεκα ἄξιων καί ἐντιμῶν Ἀρχιερέων καί τό ὁποῖο ἐξακολουθεῖ νά συντηρεῖται μέ τεχνάσματα καί μεθοδεύσεις σέ βάρος τῶν δύο, πού τελικά ἀπέμειναν, κανείς δέν εἶχε τή στοιχειώδη εὐαισθησία καί τή γενναιότητα, οὔτε ὁ 'Αρχιεπίσκοπος οὔτε κάποιος ἀπό τούς ἄλλους Μητροπολίτες, νά ζητήσει τήν πλήρη κανονική καί ἡθική τους ἀποκατάσταση, ὅλων καί τῶν Δώδεκα, μετά τίς τόσο ἄδικες καί σκληρές διώξεις καί ἐπιθέσεις πού ὑπέστησαν ἀπό τούς ἀδελφούς τους συνεπισκόπους περισσότερο ἀπό εἴκοσι πέντε χρόνια. Καί ὅλα αὐτά χωρίς καμμία κατηγορία, χωρίς κανένα ἐκκλησιαστικό παράπτωμα καί χωρίς καμμία κανονική ἢ νόμιμη διαδικασία.

Μετά τίς παραπάνω θλιβερές διαπιστώσεις καλόν θὰ εἶναι, νομίζουμε, ἡ ἐκκλησιαστική ἡγεσία νά περιορίσει τούς ὑψηλούς τόνους τοῦ ἐλέγχου. Καί παράλληλα θὰ πρέπει νά ἐνσχύει περισσότερο στήν αὐτοκριτική της.

Χρυσοστομικές επίσημάνσεις

Ἀγώνας μέχρι τέλους

«Διό δὴ, ἐνταῦθα διατρίβοντες καὶ ἐκ τοσούτου καθήμενοι διαστήματος, καὶ ἐπιστέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ὑμῶν τὴν εὐλάβειαν, τὴν ἀνδρείαν, ἣν ἐξ ἀρχῆς ἐπιδείξασθε ἀποστραφέντες τοὺς τὰς Ἐκκλησίας τοσούτων θορύβων ἐμπλήσαντας ταύτην καὶ νῦν διατηρεῖν, καὶ ἄξιον τῶν προοιμίων, μᾶλλον δὲ καὶ πολλῷ λαμπρότερον προσθῆναι τὸ τέλος».

(Ἰωάννη ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων)

(Γιαυτό λοιπόν, ἂν καὶ ζῶ ἐδῶ-στή μακρινή Κουκουσό-καὶ βρίσκομαι σέ τόσο μεγάλη ἀπόσταση, καὶ γράφω καὶ παρακαλῶ τὴν εὐλάβειά σου, τὴν ἀνδρεία, πού ἔδειξες ἀπὸ τὴν ἀρχή, μέ τό νά ἀποστραφεῖς αὐτοὺς πού γέμισαν τίς Ἐκκλησίες μέ τόσες ταραχές, νά τή διατηρήσεις καὶ τώρα. Καὶ νά προσθέσεις ἕνα τέλος τῶν ἀγώνων, ἀντάξιο πρὸς τὰ προοίμια. Ἡ μᾶλλον πολύ πιό λαμπρό).

Σ' ἕναν ἀγωνιστὴ ἐπίσκοπο ἀπευθύνεται αὐτὴ ἡ ἐπιστολή τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Στὸν ἐπίσκοπο Ἱεροσολύμων Ἰωάννη. Πού εἶχε δείξει, ἴσαμε τότε, ἀγωνιστικά δείγματα γραφῆς. Στὴν μεγάλη κανονικὴ παρεκτροπὴ τῆς παράνομης ἐκθρόνισης τοῦ Χρυσοστόμου, πού πῆρε οἰκουμενικὴ διαστάσεις, ὁ Ἰωάννης δὲν ἔμεινε ἀπαθής. Σθεναρὴ καὶ δυναμικὴ ἦταν ἡ ἀντίδρασή του πρὸς τοὺς ὑπαίτιους ταραχοποιούς. Ἐδείξε ἀποστροφή, ὅχι μέ τὴν ποιότητα τῆς ἀντι-

πάθειας καὶ τοῦ μίσους. Ἀλλὰ μέ τὴ σαφὴ διαφοροποίηση τῆς θέσεώς του ἀπὸ τοὺς παρεκτραπέντες. Ἀνέπτυξε τίς θεολογικὲς καὶ τίς Κανονικὲς ἀπόψεις του. Καὶ διέκοψε τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐπικοινωνία μέ τοὺς ὑπαίτιους τῆς ἐκτροπῆς. Σκοπὸς τῆς προσωρινῆς (μέχρι νά υπάρξει συνοδικὴ διευθέτηση τοῦ θέματος) αὐτῆς στάσεως (στάση πού προβλέπεται-μᾶλλον ἀπαιτεῖται-ἀπὸ τοὺς Κανόνες) ἦταν ἡ ἀντίσταση καὶ ἀντίδραση στὴν αὐθαιρεσία. Ὑπόμνηση ζωηρὴ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους, ὅτι δὲ νομιμοποιοῦνται νά αὐθαιρετοῦν. Καὶ ὅτι ἔχουν χρέος νά ἀποκαταστήσουν, δίχως καθυστέρηση, τὴν ἐνότητα, πού διασαλεύτηκε καὶ τὴν ὁμαλότητα, πού ἀνατράπηκε στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ μέγας ἐξόριστος ἐπίσκοπος δὲν περιορίζεται στό νά ἐπαινέσει καὶ νά ἐξάρει τὸ ἀγωνιστικὸ παρελθόν τοῦ συνεπισκόπου του. Ζητάει ἀπ' αὐτόν νά συνεχίσει τοὺς ἐκκλησιαστικούς του ἀγῶνες. Θεωρεῖ ὅτι τὰ ὅσα ἔχει μέχρι στιγμῆς συνεισφέρει εἶναι «προοίμια». Καὶ προτρέπει σέ νέους ἀγῶνες, ἴσαμε νά ἔρθει τὸ «λαμπρότερο τέλος». Ὡσπου νά ἀνατραπεῖ ἡ παρανομία. Νά ἀποκατασταθεῖ ἡ Κανονικὴ τάξη. Καὶ νά ἐπέλθει τὸ τέλος τῆς κρίσεως.

Ἡ κορύφωση τοῦ ἀγῶνα, κατὰ τὸν Ἱερό Χρυσόστομο, θά ἔχει διπλὴ σημασία καὶ ἀξία. Καὶ μεγάλο μισθὸ θά προσκομίσει στὸν ἀγωνιζόμενο ἐπίσκοπο. Ἀλλὰ καὶ τὴν Ἐκκλησία θά περιφρουρήσει, θά τειχίσει καὶ θά ἀσφαλίσει: «οὐ γὰρ μικρὸς ἐντεῦθεν ὑμῖν κείσεται ὁ μισθός, ὅταν τοὺς τοσοῦτον χειμῶνα ἐργασαμένους καὶ τὴν οἰκουμένην σχεδὸν ἅπασαν τοσοῦτων ἐμπλήσαντας σκανδάλων, ὡς προσῆχον ἐστὶν ἀποστρέψῃσθε καὶ μηδὲν κοινόν ἔχητε πρὸς αὐτούς. Τοῦτο ἀσφάλεια τῶν Ἐκκλησιῶν, τοῦτο τεῖχος, τοῦτο ὑμέτεροι στέφανοι καὶ βραβεῖα». (Γιατί δὲ θά εἶναι μικρὸς ὁ μισθός,

Ένας νέος «Μεσσιανισμός»

Η ιδέα της παγκοσμιοποίησης γεμίζει με αγωνία πολλούς. Φοβούνται ότι, με τό ανακάτεμα των ανθρώπων, οι λαοί θα χάσουν την ιδιαιτερότητά τους και μαζί με αυτήν τὰ ἔθνηκά τους ιδανικά και τίς θρησκευτικές τους παραδόσεις. Ὁ νέος τύπος ἀνθρώπου, λένε, πού ἐκκολάπτεται, θά ἔχει χαρακτήρα τυποποιημένου βιομηχανικοῦ προϊόντος, χωρίς ἔθνικές ἢ πνευματικές ρίζες, χωρίς σαφή θρησκευτικά «πιστεύω».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, στά κηρύγματά του συχνά καλεῖ τοὺς νέους νά ἀντισταθοῦν στόν «ὁδοστρωτή-

ρα», «στή μηχανή, πού τοὺς κάνει κιμά», ὅπως τονίζει χαρακτηριστικά. Ἐπισημαίνει δέ ὅτι ἡ ἔθνηκο-θρησκευτική ιδιαιτερότητα τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων, πολύ ἀνώτερη ἀπὸ ἐκείνη τῶν ἄλλων λαῶν, εἶναι στό στόχαστρο τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς καί ἰδίως τῶν ἐταίρων μας στή Ε.Ε. Τίς θέσεις αὐτές τίς ἐνστερνίζονται καί τίς προβάλλουν πολλοί κληρικοί, καθὼς καί διανοούμενοι, πού δέν ἀνήκουν, βέβαια, στήν... «ἄθρη ἰντελιγκέντσια». Ἀπὸ τὴν προβληματική, ὅμως, αὐτή λείπει ἡ βαθύτερη ἐνατένιση πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ. Δέν ἐξετάζουμε, πῶς ὁ Κύριος πολιτεύτηκε,

ὅταν, ὅπως εἶναι πρέπον, ἀποστραφεῖς αὐτοὺς πού προκάλεσαν τόσο χειμῶνα στήν Ἐκκλησία καί γέμισαν μέ τόσα σκάνδαλα σχεδόν ὁλόκληρη τὴν οἰκουμένη καί δέν ἔχεις τίποτε κοινὸ μαζί τους. Αὐτὸ θά εἶναι ἀσφάλεια τῶν Ἐκκλησιῶν. Αὐτὸ θά εἶναι τεῖχος. Αὐτὸ θά εἶναι γιὰ σένα στέφανοι καί βραβεῖα)

Ἄς ἀκούσουν τὰ λόγια τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ὅσοι σήμερα ἐπικαλοῦνται κόπωση καί προτρέπουν σέ διακοπὴ τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ πρόβλημα πού ἔχει τόσο χρονίσει καί τόσο βασανίσει τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁ μεγάλος ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας εἶναι σαφής:

1) Ὁ ἀγώνας πρέπει νά εἶναι συνεχής, κορυφούμενος στήν ἀποκατάσταση τῆς κανονικῆς τάξεως στήν Ἐκκλησία.

2) Ὁ ἀγώνας αὐτός πρέπει νά ἔχει συνέπεια. Δέν ἐπιτρέπει τὸ συναγελασμό μέ τοὺς ἐνόχους. **«Ἀποστρέφησθε καὶ μηδὲν κοινὸν ἔχητε πρὸς αὐτούς»** (τοὺς ὑπαίτιους τῆς ταραχῆς). Αὐτὴ ἡ συμπεριφορὰ δέν εἶναι ἐμπάθεια ἀλλὰ ἀντίσταση στήν αὐθαιρεσία καί στήν παρανομία.

3) Ὁ μέχρι τέλους ἀγώνας εἶναι χρέος ὅλων τῶν ἐπισκόπων (γιατί ὅλοι ὁμολογοῦν τὴ μέρα τῆς χειροτονίας τους τὴν προσηλώσή τους στοὺς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας). Ἐνας ἐπίσκοπος δέν θά κριθεῖ ἀπὸ τὸ Θεὸ μόνο ἀπὸ ποιμαντικὸ ἔργο του στήν ἐπισκοπὴ του, ἀλλὰ καί ἀπὸ τὴν φροντίδα του γιὰ τὴν τήρηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τὴν **«ἀσφάλεια τῶν Ἐκκλησιῶν»**.

Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Μπουσδέκης

όταν μπήκε ως άνθρωπος στην ιστορία, παρά τή ρητή προτροπή: «Χριστός έπαθεν υπέρ υμών, υμίν υπολιμπάνων υπογραμμόν ἵνα έπακολουθήσητε τοῖς ἰχνεσιν αὐτοῦ» (Α' Πέτρου, β' 21).

Ὁ Ἰησοῦς, κατά τήν ἀνθρώπινη φύση Του, ὅταν ἦλθε στή γῆ, ἀντιμετώπισε ἀνάλογα προβλήματα μέ αὐτά, πού ἔχουν οἱ σημερινοί Ὁρθόδοξοι. Πρῶτον, ἔζησε Αὐτός καί ἡ Ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων σέ ἐποχή έντονης παγκοσμιοποιήσεως στόν πολυπολιτισμικό κόσμο τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς οἰκουμένης, στά πλαίσια τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας. Δεύτερον, ὡς Ἑβραῖος, ἀνῆκε σέ ἓνα λαό μέ ζωηρή αἴσθηση ἔθνικῆς καί θρησκευτικῆς ἰδιαιτερότητας, γιά τή διατήρηση τῆς ὁποίας χύθηκε κατά καιρούς ἄφθονο αἷμα. Τό ἑβραϊκό ἔθνος δέν ἔχει νά ἐπιδείξει πολιτιστικά ἐπιτεύγματα, ὅπως ἄλλοι λαοί. Στήν ἱστορική του, ὅμως, πορεία, πού ἀρχίζει ἀπό τόν Ἀβραάμ τό 2000 π. Χ., βίωσε δύο μοναδικές ἐμπειρίες, τήν πίστη σέ ἓνα προσωπικό, ὑπερβατικό Θεό, Δημιουργό τοῦ παντός καί κυρίαρχο τῆς ἱστορίας καί τήν προσμονή ενός Μεσσία.

Ὁ Μεσσίας, ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος ἀπό τόν Θεό, ὡς Σωτήρας καί Λυτρωτής, μέ εἰδική ἀποστολή νά κυριαρχήσει πάνω σ' ὅλους τούς λαούς τῆς γῆς, θά ἦταν Ἑβραῖος, γόνος τῆς φυλῆς Ἰούδα. Ὁ γέρον πατριάρχης Ἰακώβ εἶχε μιλήσει γιά τόν ἀπόγονό του, κάπου τό 1800 π. Χ., μέ τά ἑξῆς, γεμάτα λαχάρα, προφητικά λόγια: «*Σκύμνος λέοντος Ἰούδα· ἐκ βλαστοῦ, νιέ μου, ἀνέβης· ἀναπεσών ἐκοιμήθης ὡς λέων καί ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτόν;... καί αὐτός προσδοκία ἐθνῶν*» (Γενέσ. μθ' 9-10). Ὁ Μεσσίας θά ἦταν, ἀκόμα, καί «*υἱός*

Δαυίδ», γιά τόν ὁποῖον ὁ Θεός μέσῳ τοῦ προφήτη Νάθαν εἶχε δώσει πρὸς τόν μεγάλο ἐκεῖνο βασιλιά τῶν Ἑβραίων, 10 αἰῶνες π. Χ., τήν ὑπόσχεση: «*ἀνορθώσω τόν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τόν αἰῶνα*» (Β' Βασ. ζ' 13).

Αὐτό τό ὄραμα τοῦ Μεσσία, πού ἔμελλε νά ἔλθει, ἔθρεψε τόν ἐθνικο-θρησκευτικό «μεσσιανισμό» τῶν Ἑβραίων καί τούς κράτησε γιά 20 αἰῶνες, ὡς «*λαό περιούσιο*», φαινόμενο μοναδικό μέσα σ' ὅλους τούς λαούς. Βέβαια, ἡ ἱστορική πορεία τῶν Ἑβραίων δέν ἦταν ἀπαλλαγμένη πειρασμῶν. Τό ὑψηλό πολιτιστικό ἐπίπεδο, ἡ ἰσχὺς, ὁ πλοῦτος καί τάχαλαρά ἦθη τῶν γύρω λαῶν, συνδυασμένα μέ φαντασμαγορικές εἰδωλολατρικές ἐορτές, ἀποτελοῦσαν ἰσχυροὺς πόλους ἑλξεως, πού παρέσυραν πολλοὺς Ἑβραίους σέ ἀποστασία. Σέ κάθε σχεδόν σελίδα τῆς Π. Διαθήκης ὑπάρχουν ἀναφορές ὅτι, ἐξ αἰτίας ἀποστασίας, ὁ Θεός ἐπέτρεπε νά ὑφίστανται ἐθνικές ταπεινώσεις. Ἐξ ἄλλου, παραχάραξη τῶν προφητειῶν, τήν ὁποία καλλιέργησαν πολλοὶ ἄρχοντες τοῦ Ἰσραήλ, ἦταν ὁ ἐθνοφυλετικός χαρακτήρας τῆς ἀναμενόμενης βασιλείας τοῦ Μεσσία. Ἀκόμα καί οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ δέν ἦταν ἀπαλλαγμένοι ἀπό τέτοιου εἶδους προσδοκίες, μέχρι πού Τόν εἶδαν ἄσημο καί ἐγκαταλελειμμένο νεκρό πάνω στό σταυρό.

Ὅταν ἦλθε ὁ Ἰησοῦς στή γῆ, εἶχε ἤδη ἐδραιωθεῖ ἡ μονοκρατορία τοῦ Ρωμαίου Αὐτοκράτορα. Ἡ «*Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας*», ἦταν καί αὐτή ὑποταγμένη. Ἦλθε στή γῆ ὁ Ἰησοῦς, ὁ Μεσσίας τῶν ἐπαγγελιῶν, ὁ «*υἱός Δαυῖδ* καί στό πρόσωπό Του βρῆκαν τήν ἐκπλήρωσή τους ὅλες οἱ μεσσιανικές προφητεῖες. Καί, ὅμως, δέ θέλησε

νά αναστηλώσει τόν κοσμικό θρόνο του Δαυίδ. Δέν ἀμφισβήτησε τήν ὑπερεθνική Ρωμαϊκή εἰδωλολατρική διοίκηση. Δέν προσπάθησε νά τήν συνετίσει, νά τήν ἐλέγξει. Δέν τόν ἀπασχόλησε ὁ «κόσμος» μέ τίς ἀρχές καί τίς ἐξουσίες του. Ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος «Ὁλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται» (Α' Ἰωάν. ε' 19). Ὦντας ὁ ἴδιος βασιλιάς, κατὰ τίς προφητείες, διακήρυξε ὅτι ἡ βασιλεία Του «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰωάν. ιη' 36) καί κάλεσε κάθε ἄνθρωπο νά Τόν ἀκολουθήσει στό δρόμο τῆς ἐσωτερικῆς ἐλευθερίας, μέ καταβολή ὄχι ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀλλά τῆ μετάνοια. Καί ὅλα αὐτά, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἐθνική ἢ τή φυλετική ιδιότητα. Ἀνεξάρτητα ποιούς ἄρχοντες εἶχε ὁ καθένας καί πῶς τόν διοικοῦσαν. Ὁ Χριστός ἦλθε σέ ρήξη μέ τόν «κόσμο», ὄχι στό πεδίο τῆς ἐξουσίας, ἢ τῆς πολιτικῆς, ἀλλά τῆς συνειδήσεως. Πολέμησε ὅσους ὑποκριτικά ἐκμεταλλεύονταν καί ἐκμεταλλεύονται τή δίψα τοῦ λαοῦ γιά ἀλήθεια καί τοῦ πωλοῦν ἐπιφανειακά θεάματα καί παραισθησιογόνα κίβδηλης εὐσέβειας, ἀντί τῆς γνησιότητας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, πού «τομώτερος ὑπέρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον» εἰσχωρεῖ μέσα μας, κριτής «ἐνθυμήσεων καί ἐννοιῶν καρδιάς» (πρβλ. Ἑβρ. δ' 12).

Τί τό παράξενο, λοιπόν, ἂν ὁ Χριστός ἦλθεν «εἰς πτωσιν καί ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καί εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον» (Λουκ. β' 34), ἀφοῦ δέν ἱκανοποίησε καμιά ἀπό τίς προσδοκίες τῶν ἐθνικο-θρησκευτικῶν ταγῶν τῶν Ἑβραίων; Τό παράξενο εἶναι ὅτι σήμερα, μετά τόσους αἰῶνες χριστιανικούς, παρατηροῦνται ἔντονα

ἐθνικο-θρησκευτικά «νεομεσσιανικά» φαινόμενα, ἀνάλογα μέ ἐκεῖνα τῶν παλαιῶν Ἑβραίων, στόν Ὀρθόδοξο κόσμο. Τό ἐνδιαφέρον ἔπαψε πιά νά ἐστιάζεται στόν ἐσωτερικό πλοῦτο τῆς καρδιάς, πού ρυθμίζει ἐλεύθερα καί ἀβίαστα τόν ἀνθρώπινο βίο, θέτοντας γνήσια τή σφραγίδα τῆς ὀρθόδοξης θεοσέβειας πάνω στήν προσωπικότητα τοῦ πιστοῦ καί στήν εἰκόνα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Αὐτό, πού ἐπιδιώκεται σήμερα, εἶναι νά ἐπιδεικνύουμε τήν Ὀρθοδοξία μας ὡς γνώρισμα ἐτερότητας σέ σχέση μέ τοὺς ἄλλους λαούς. Καί ἐπαιρόμενοι γι' αὐτήν, νά ἐπιδιώκουμε μαζικότερη συμμετοχή μελῶν γιά ἐντονώτερη πολιτική παρέμβαση στά δρώμενα τοῦ κόσμου, πιστεύοντας ὅτι κάποτε θά ρυθμίζουμε ἐμεῖς τήν πορεία του. Καί ἔτσι, λέμε, θά ἀντιμετωπίσουμε τήν παγκοσμιοποίηση! Ἀραγε, ἂν ἦταν ὁ Χριστός ἀνάμεσά μας, ἔτσι θά πορευόταν;

E. X. Οἰκονομάκος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἑκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΚΑΙ Σ.τ.Ε.

Ο Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος στίς 8 Ὀκτωβρίου 1999, μέ εἰσήγησή του στήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἀντιμετωπίζοντας τό Νόμο 1700/1987, πού θεσπίζει τήν παρουσία λαϊκοῦ συνηγόρου στίς ἐκκλησιαστικές δίκες, εἶπε: **«Ἡ Ἐκκλησία θά ἐξακολουθήσῃ νά ἀρνεῖται τήν συμμετοχήν Λαϊκοῦ Συνηγόρου, ἔστω καί ἂν τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, μετά ἀπό προσφυγῆς, θά ἀναπέμψῃ τας ὑποθέσεις πρὸς ἐπανεκδίκασιν».**

Ο Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος στίς 30 Ἰουλίου 2000, ἀπαντώντας στό ἐρώτημα: Ἄν ἀπορριφθοῦν οἱ προσφυγές, πού ἔχουν κατατεθεῖ στό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας ἀπό τοὺς τέσσερες καθηγητές γιά τό θέμα τῶν ταυτοτήτων, τί θά κάνει ἡ Ἐκκλησία; εἶπε: **«Τότε θά πρέπει νά ἔχουμε μιά δήλωση ἀπό τήν κυβέρνηση, ὅτι δηλαδή ἡ ἀπόφαση τοῦ Σ.τ.Ε., πού εἶναι ἐπίσημο κρατικό ἀνώτατο δικαστήριο, θά εἶναι σεβαστή, ὁπότε καί πάλι λύεται τό θέμα. Τί μπορεῖ, ἄλλωστε, νά κάνει τότε ἡ κυβέρνηση; Δέν θά σεβαστεῖ τίς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων;»**

Πῶς γίνεται οἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νά δεσμεύουν τήν Κυβέρνηση καί νά μὴ δεσμεύουν τήν ἐκκλησιαστική διοίκηση;

Καί πῶς γίνεται, πρὶν ἀπὸ ὀκτώ μῆνες ὁ κ. Ἀνθιμος νά κλωτσοπατάει τό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας καί μετά τοὺς ὀκτώ μῆνες νά ἀναγνωρίζει τίς ἀποφάσεις του ὡς σεβαστές;

Ποίος θά ἀπαντήσῃ στά ἐρωτήματα αὐτά;

ΨΙΘΥΡΟΙ

Σύνεδρος κομπάρσων.

Θέλετε να μάθετε πώς λειτουργεί ή 'Ιερά Σύνοδος της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος; 'Αν σ'αs βεβαιώσουμε εμείς, πώς λειτουργεί ως ομάδα αφώνων κομπάρσων, πού καλούνται να φωνάξουν «ναί» στίς αρχιεπισκοπικές αποφάσεις, θά αρχίσετε να αμφιβάλλετε. Ίσως να χαρακτηρίσετε την κρίση μας ως υπερβολική.

Γιά να μη σ'αs επηρεάσουμε εμείς καί για να μη επηρεαστείτε καί σεις δυσμενώς έναντίον μας, αντιγράφουμε, για να διαβάσετε τό σχετικό ρεπορτάζ, πού δημοσιεύτηκε στη φιλικότατη πρὸς τόν κ. Χριστόδουλο ἐφημερίδα «'Ελεύθερος Τύπος» τήν Τετάρτη 10 'Ιανουαρίου. Παραθέτει τίς Συνοδικές αποφάσεις, πού υποτίθεται πώς ψηφίστηκαν στη Συνοδική συνεδρίαση τῆς προηγούμενης μέρας. 'Αφοῦ μελετήσετε προσεκτικά τό ρεπορτάζ, θά σ'αs παρακαλέσουμε, ἤ, μάλλον, θά σ'αs προκαλέσουμε, νά μ'αs πείτε, γιά ποιο θέμα ἔγινε πλατεία συζήτηση καί γιά ποιο θέμα ψήφισαν ανεπηρεάστοι οἱ Συνοδικοί Σύεδροι.

Τό ρεπορτάζ.

1. «Κατά τή διάρκεια τῆς χθεσινῆς, πρώτης συνεδρίασης τῆς Διαρκοῦς 'Ιερᾶς Συνόδου ὁ 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καί πάσης 'Ελλάδος κ. Χριστόδουλος ἀνακοίνωσε ὅτι ὁρίσθηκαν οἱ ἐπιτροπές διαλόγου τόσο ἀπό τήν 'Ελλαδική 'Εκκλησία ὅσο καί ἀπό τό Πατριαρχεῖο».

Σημείωση: 'Η Διαρκῆς 'Ιερά Σύνοδος εἶναι τό μόνο ἀρμόδιο διοικητικό ὄργανο τῆς 'Εκκλησίας. Στή Σύνοδο ἀπλῶς ἀνα-

κοίνωσε ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ὅτι ὁρίστηκε ἡ 'Επιτροπή διαλόγου. Ποιός τήν ὅρισε;

2. «'Επιπλέον ὁ κ. Χριστόδουλος ἀνακοίνωσε στούς συνοδικούς μητροπολίτες ὅτι κατά τή διάρκεια τοῦ πρόσφατου ταξιδιοῦ του στήν Κωνσταντινούπολη, γιά τά 2.000 χρόνια τῆς 'Ορθοδοξίας, συναντήθηκε μέ τόν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο ὅπου καί συμφώνησαν νά ἔχουν ἀπευθείας γραμμή ἐπικοινωνίας γιά σοβαρά θέματα χωρίς τήν παρέμβαση τρίτων, οἱ ὁποῖοι ἀρκετές φορές ἔχουν δημιουργήσει προβλήματα στίς σχέσεις τῶν δύο 'Εκκλησιῶν».

Σημείωση: 'Ο κ. Χριστοῦδουλος θά ἐπιλύει τά μεγάλα προβλήματα δίχως τή γνώμη καί τήν ἀπόφαση τῆς Συνόδου; Οἱ Συνοδικοί τί ρόλο παίζουν; Μήπως εἶναι οἱ τρίτοι, πού πολλές φορές δημιουργοῦν τά προβλήματα;

3. «Μέσα στό Φεβρουάριο ξεκινᾷ, ἐκτός ἀπροόπτου, ὁ διάλογος τῆς 'Ελλαδικῆς 'Εκκλησίας μέ τό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως... 'Ὡστόσο, ἀξίζει νά σημειωθεί ὅτι ἡ ἀτζέντα τῶν θεμάτων πού θά συζητηθοῦν μεταξύ τῶν δύο 'Εκκλησιῶν ἀκόμα δέν ἔχει ὁριστικοποιηθεῖ».

Σημείωση: Ποιός θά τήν ὁριστικοποιήσει; 'Η Σύνοδος διέκοψε τίς ἐργασίες της γιά τόν 'Ιανουάριο. 'Όταν ξανασυνέλθει, γιά τό μήνα Φεβρουάριο, ἴσως οἱ ἐργασίες τῶν 'Επιτροπῶν 'Αθηνῶν καί Κωνσταντινουπόλεως νά ἔχουν ἀρχίσει τή δουλειά τους. Ποιός θά ὁριστικοποιήσει τήν ἀτζέντα τῶν θεμάτων; Μόνος του ὁ 'Αρχιεπίσκοπος;

'Ετσι δουλεύει ἡ 'Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος. 'Ὡς καφενεῖο, στό ὁποῖο ὁ κ. Χριστόδουλος κάνει τίς ἀνακοινώσεις του καί δέχεται τά χειροκροτήματα.

Καί, μετά, μιλάμε γιά συλλογική διοίκηση. Καί γιά ἐπὶ κλήση τοῦ Παναγίου καί τελεταρχικοῦ Πνεύματος!